

GYMNASIALAR ÚTBÚGVINGAR

Innihald

Inngangur	4
Gymnasial útbúgving	5
Búskaparbreyt	6
Hugbreyt	7
Náttúrubreyt	8
Tilfeingisbreyt	9
Tøknibreyt	10
Fyrireikingarbreyt	11
Serflokkur innan autismuøkið	12
Upptøka	13
Stuðul	14
Undirvísingartilfar	14
Próvtøka	15
Hægri lestur	15
Møtiskylda	15
Stakgreinalestur og sjálvlestur	16
Skúla- og lestrarvegleiðing	16
Serbreyt	17
Framtíðarmøguleikar	17
Hent kunningartilfar	18
Skúlar	19

Inngangur

Tá ið tú skalt velja lestrarbreyt á gymnasialum miðnámskúla, eigur tú at hugsa um, hvørja útbúgving tú hevur hug at halda fram við eftir loknan miðnámskúla. Ein gymnasial miðnámsútbúgving er nevniliga fyrst og fremst ein fyrireiking til hægri lestur og hægri útbúgving innan ávíst øki ella yrki.

Tú kanst ráðføra teg við skúlavegleiðaran á tínnum fólkaskúla um útbúgvingarmøguleikar eftir lokna miðnámsútbúgving, ella tú kanst seta teg í samband við ein lestrarvegleiðara á einum miðnámskúla og tosa við hann um framhaldandi útbúgvingarmøguleikar.

Tú hevur móguleika at velja millum fimm tríára lestrarbreytir: Búskaparbreyt, hugbreyt, náttúrubreyt, tilfeingisbreyt og tøknbreyt. Harafturat ber til at velja fyrireikingarbreytina, sum er ein tveyára breyt, ið serliga er ætlað tilkomnum næmingum. Í faldaranum verður eisini greitt frá serliga skipaðum miðnámi og serbreyt.

Í hesum faldaranum verður greitt frá einstøku breytunum. Hvussu tær eru uppbygdar, hvørjar lærugreinarnar eru, hvat eyðkennir ymisku breytirnar, og hvørjar móguleikar tær geva.

Greitt verður somuleiðis frá felagsviðurskiftum, sum eru galdandi fyri næmingar á øllum breytum. T.d. lestrarstuðul, upptøka, mótiskylða, próvtøka og undirvísingartilfar.

Einstøku skúlarinir hava eisini kunningartilfar, ið viðvíkur viðurskiftum, sum eru serlig á skúlanum. T.d. vallærugreinar, hølisviðurskifti, ferðsluviðurskifti og bústaðarmøguleikar.

Gymnasial útbúgving

Tú kanst taka eina gymnasiala útbúgving á seks ymiskum breytum, sum hvør sær hava síni eyðkenni. Breytirnar geva tær móguleika at velja gymnasiala útbúgving eftir egnum áhugamálum og ætlanum.

Breytirnar eru allar bygdar upp við felagslærugreinum, breytalærugreinum og vallærugreinum.

Felagslærugreinar eru kravdar lærugreinar uttan mun til breytaval.

Breytalærugreinar eru kravdar lærugreinar, sum eyðkenna einstøku breytirnar.

Vallærugreinar eru lærugreinar, tú kanst velja eftir egnum áhuga, tó við serstøkum avmarkingum á einstøku breytunum.

Lærugreinarnar eru flokkaðar í C, B og A stig har C er lægsta stig og A hægsta stig, tú kanst náa í eini miðnámsútbúgving.

Á búskapar-, hug- og náttúrubreytini skalt tú hava í minsta lagi 4 A-stig og 3 B-stig lærugreinar; á tilfeingis- og tøknbreytini skalt tú hava í minsta lagi 3 A-stig og 4 B-stig, og á fyrireikingarbreytini skalt tú í minsta lagi hava 2 A-stig og 3 B-stig.

Fyrsta árið á einari gymnasialari útbúgving fylla felagslærugreinarnar nógv á tímatalvuni, meðan 2. og 3. árið taka breytalærugreinarnar og vallærugreinarnar so líðandi yvir.

Felagslærugreinarnar eru:

- Føroyskt A
- Enskt B
- Søga C
- Ítróttur og heilsa C
- Samfelagsfrøði C
- Støddfrøði C

Nærri verður greitt frá breytalærugreinum og vallærugreinum undir einstøku breytunum.

BREYTIRNAR ERU:

- Búskaparbreyt
- Hugbreyt
- Náttúrubreyt
- Tilfeingisbreyt
- Tøknbreyt
- Fyrireikingarbreyt

Búskaparbreyt

Á búskaparbreytini verður dentur lagdur á búskaparlig- og samfelagslig evni innan eitt nú roknskap, marknaðarføring og samfelagsbúskap. Eisini verður dentur lagdur á mál og altjóða viðurskifti.

Undirvísingin á búskaparbreytini er nakað øðrvísi enn hon, tú kennir frá fólka-skúlanum. Nakað er sjálvandi vanlig floksundirvísing, men bólk- og verkætlanararbeiði er eisini partur av gerandisdegnum. Í hesum fært tú móguleika at arbeiða sjálvstøðugt við størri uppgávum.

Námsferðir, virkisvitjanir og smærri verkætlanir uttanfyri skúlan og skúlatíðina eru vanlig.

Undirvísingin er á Miðnáms-skúlanum í Suðuroy, á Glasi og Miðnámi á Kambsdali.

Felags- og breytalærugreinar

- Enskt B
- Føroyskt A
- Altjóða búskapur B
- Søga B
- Sølubúskapur B
- Virkisbúskapur B
- Ítróttur og heilsa C
- Samfelagsfrøði C
- Støddfrøði C
- Vinnulívsrættur C

Vallærugreinar

Á búskaparbreytini skalt tú velja nakrar vallærugreinar. Tá hesar verða valdar, eru nakrar treytir, sum skulu tryggja, at samlaða lærugreinasamansetingin í próvnum er í samsvari við endamálið hjá breytini. Tú skalt velja í minsta lagi trý A stig og eitt B-stig. Av A-stigunum skal minst eitt vera búskaparligt. T.v.s. antin virkis-, sølu- ella altjóða búskapur.

Framtíðarmøguleikar

Búskaparbreytin gevur tær móguleika at søkja um upptøku á øllum hægri lærustovnum. Tær lærugreinar og tey lærugreinastig, tú velur, kunnu ávirka tínar móguleikar at koma beinleiðis inn á einstakar útbúgvingar. Tí er umráðandi at kunna teg um hesi viðurskifti, áðrenn tú velur vallærugreinar og lærugreinastig.

Útbúgvingin hevur sum mál at fyrireika teg til hægri lestur á handilsháskúla, universiteti og aðrar framhaldsútbúgvingar. Útbúgvingin er eisini góð barlast, um tú ætlar í læru í t.d. skrivstovu, í handli ella í banka.

Hugbreyt

Á hugbreytini verður dentur lagdur á málslig og hugvísindalig evni. Eisini verður dentur lagdur á almennandi evni so sum skapandi lærugreinar og náttúrulærugreinar.

Undirvísingin á hugbreytini er nakað øðrvísi enn hon, tú kennir frá fólkkaskúlanum. Nógv er vanlig floksundirvísing, men bólka- og verkætlanararbeiði er eisini partur av gerandisdegnum. Á hugbreytini fært tú eisini móguleika at arbeiða sjálvstøðugt við størri uppgávum.

Námsferðir, vitjanir og smærri verkætlanir uttanfyri skúlan og skúlatíðina eru vanlig, á hugbreytini.

Undirvísingin er á Miðnámsskúlanum í Suðuroy, á Glasi og Miðnámi á Kambsdali

Felags- og breytalærugreinar

- Enskt A
- Føroyskt A
- Søga A
- Ítróttur og heilsa C
- Landafrøði C
- Lívfrøði C
- Religiún C
- Samfelagsfrøði C
- Støddfrøði C

Vallærugreinar

Á hugbreytini skalt tú velja nakrar vallærugreinar. Tá hesar verða valdar, eru nakrar treytir, sum skulu tryggja, at samlaða lærugreinasamansetingin í próvnum er í samsvari við endamálið hjá breytini. Hesar eru:

1. Eitt byrjanarmál ella framhaldsmál (týskt, franskt, spanskt, russiskt o.tíl.) á A-stigi
2. Eitt annað byrjanarmál ella framhaldsmál (týskt, franskt, spanskt, russiskt o.tíl.) á B-stigi ella danskt á A-stigi
3. Tvær felagslærugreinar ella breytarlærugreinar, ið verður lyftar frá C til B
4. Ein listalærugrein (tónleikur, leiklist, myndlist ella miðlakunnleiki) á C-stigi

Framtíðarmøguleikar

Við einum prógvi frá hugbreytini kanst tú søkja inn á allar hægri framhaldsútbúgvingar, tó við teimum avmarkingum, sum framhaldsútbúgvingarnar seta viðvíkjandi lærugreinum og lærugreinastigum.

Við einum prógvi frá hugbreytini hevur tú serliga ognað tær førleika at søkja inn á tær hugvísindaligu framhaldsútbúgvingarnar.

Náttúrubreyt

Á náttúrubreytini verður dentur lagdur á náttúruvísindalig evni. Eisini verður dentur lagdur á almennandi evni so sum skapandi lærugreinar og mállærugreinar.

Undirvísingin á náttúrubreytini er nakað øðrvísi enn hon, tú kennir frá fólka-skúlanum. Nógv vanlig floksundirvísing er, men bólka- og verkætlanarbeiði er eisini partur av gerandisdegnum. Á náttúrubreytini fært tú eisini móguleika at arbeiða sjálvstøðugt við størri uppgávum.

Námsferðir, vitjanir og smærri verkætlanir uttanfyri skúlan og skúlatíðina eru vanlig.

Undirvísingin er á Miðnámsskúlanum í Suðuroy, Glasi og Miðnámi á Kambsdali.

Felags- og breytalærugreinar

- Føroyskt A
- Søga A
- Alisfrøði B
- Enskt B
- Støddfrøði B
- Evnafrøði C
- Ítróttur og heilsa C
- Landfrøði C
- Lívfrøði C
- Religión C
- Samfelagsfrøði C

Vallærugreinar

Á náttúrubreytini skal næmingurin velja nakrar vallærugreinar. Tá hesar verða valdar, eru nakrar treytir, sum skulu tryggja, at samlaða lærugreinasamansetingin í próvnum er í samsvari við endamálið hjá breytini.

1. Ein náttúrulærugrein (alisfrøði, evnafrøði, lívfrøði) ella støddfrøði verður lyft frá B til A
2. Ein felagslærugrein ella breytarlærugrein verður lyft frá B til A
3. Evnafrøði ella lívfrøði verður lyft frá C til B
4. Ein felagslærugrein ella ein breytarlærugrein verður lyft frá C til B
5. Ein listalærugrein (tónleikur, leiklist, myndlist ella miðlakunnleiki) á C-stigi

Framtíðarmøguleikar

Við einum prógvi frá náttúrubreytini kanst tú søkja inn á allar hægri framhalds-útbúgvingar, tó við teimum avmarkingum, sum framhaldsútbúgvingarnar seta viðvíkjandi lærugreinum og lærugreinastigum.

Við einum prógvi frá náttúrubreytini hevur tú serliga ognuð tær førleika at søkja inn á tær náttúruvísindaligu framhaldsútbúgvingarnar.

Tilfeingisbreyt

Á tilfeingisbreytini verður serliga undirvíst í náttúruvísindaligum lærugreinum, og breytin er serliga ætlað teimum, sum hava áhuga fyri náttúru, náttúru tilfeingi, umhvørvi og burðardygd. Tískil er talan um eina grøna breyt.

Eitt av eyðkennunum við tilfeingisbreytini eru arbeiðshættirnir, sum eru øðrvísi enn teir, tú kennir frá fólkaskúlanum. Undirvísingin er í stóran mun skipað sum verkætlanir við grundarlagi í arbeiði á starvsstovu, á granskingarstovnum og úti í náttúruni, har tú sleppur at royna skúlalærdóm í verki.

Námsferðir, virkisvitjanir og smærri verkætlanir uttanfyri skúlan og skúlatíðina eru vanlig.

Undirvísingin er á Miðnámi í Vestmanna.

Felags- og breytalærugreinar

- Føroyskt A
- Tilfeingi A
- Enskt B
- Evnafrøði B
- Lívfrøði B
- Støddfrøði B
- Søga C
- Tilfeingisfrøði B
- Alisfrøði C
- Ítróttur og heilsa C
- Samfelagsfrøði C
- Samskiftistøkni C

Vallærugreinar

Á tilfeingisbreytini skal næmingurin velja nakrar vallærugreinar. Tá hesar verða valdar, er ein treyt, at ein teirra skal lyfta eina felags- ella breytalærugrein frá B til A. Hetta tryggjar, at samlaða lærugreinasamansetingin í próvnum er í samsvari við endamálið hjá breytini.

Framtíðarmøguleikar

Við prógvi frá tilfeingisbreytini er tað mest sjálvsagt at lesa náttúruvísindaligar lærugreinar sum t.d. lívfrøði, men til ber eisini at velja aðra útbúgvingarleið. Prógvíð gevur almennan lestrarfærleika javnsett hinum breytunum við teimum avmarkingum, sum hægri útbúgvingarstovnar seta um ávís stig í ávísu lærugreinum. Við próvnum kanst tú tó eisini skapa tær eina framtíð sum t.d. náttúruvegleiðari, lívfrøðiatstøðingur ella íverksetari.

Tøknibreyt

Á tøknibreytini verður dentur lagdur á náttúruvísindaligu lærugreinarnar stöddfrøði, tøkni, alisfrøði, lívfrøði og evnafrøði.

Eitt av eyðkennunum á tøknibreytini er, at arbeiðshættirnir eru øðrvísi enn teir, tú kennir frá fólkaskúlanum. Undirvísingin er í stóran mun skipað sum verkætlanir og fer fram á starvsstovum og verkstøðum, har tú í stóran mun roynir skúlalærdóm í verki.

Námsferðir, virkisvitjanir og smærri verkætlanir uttanfyri skúlan og skúlatíðina eru vanlig.

Undirvísingin er á Tekniska skúla í Klaksvík.

Felags- og breytalærugreinar

- Føroyskt A
- Tøkni A
- Alisfrøði B
- Enskt B
- Evnafrøði B
- Stöddfrøði B
- Tøknifrøði B
- Ítróttur og heilsa C
- Lívfrøði C
- Samfelagsfrøði C
- Samskiptistøkni C
- Søga C

Vallærugreinar

Á tøknibreytini skal næmingurin velja nakrar vallærugreinar. Tá hesar verða valdar, er ein treyt, at ein teirra skal lyfta eina felags- ella breytalærugrein frá B til A. Hetta tryggjar, at samlaða lærugreinasamansetingin í próvnum er í samsvari við endamálið hjá breytini.

Framtíðarmøguleikar

Við einum prógvi frá tøknibreytini eru fjølbroyttir møguleikar – alt eftir hvørjar lærugreinar tú velur. Tøknibreytin vendir sær serliga til tey, sum ætla sær at fara undir eina tøkniliga ella náttúruvísindaliga útbúgving sum t.d. verkfrøði. Annars ber til við einum prógvi frá tøknibreytini at søkja inn á allar hægri framhaldsútbúgvingar, tó við teimum avmarkingum, sum útbúgvingarstovnararnir seta um ávísar lærugreinar á ávísam stigi.

Fyrireikingarbreyt

Fyrireikingarbeytin er ein almennandi og lestrarfyrireikandi útbúgving, ið fevnir breitt um fleiri evni.

Undirvísingin á fyrireikingarbreytini er nakað øðrvísi enn hon, tú kennir frá fólkaskúlanum. Nógv vanlig floksundirvísing er, men bólka- og verkætlanararbeiði, er eisini partur av gerandisdegnum. Á fyrireikingarbreytini fært tú eisini møguleika at arbeiða sjálvstøðugt við størri uppgávum.

Útbúgvingin er serliga ætlað tilkomnum, sum hava havt ein steðg frá skúlanum, men ætla sær víðari á eina styttri ella miðallanga hægri útbúgving.

Námsferðir, vitjanir og smærri verkætlanir uttanfyri skúlan og skúlatíðina eru vanlig.

Undirvísingin er á Glasi, Miðnámi á Kambsdali og Klaksvíkar HF-skeiði.

Kravdar lærugreinar

- Føroyskt A
- Søga A
- Enskt B
- Ítróttur og heilsa C
- Religión C
- Støddfrøði C
- Samfelagsfrøði C

Vallærugreinar

Á fyrireikingarbreytini skalt tú velja nakrar vallærugreinar. Tá hesar verða valdar, eru nakrar treytir, sum skulu tryggja, at samlaða lærugreinasamansetingin í próvnum er í samsvari við endamálið hjá breytini.

1. Eitt byrjanarmál ella framhaldsmál á B-stigi (týskt, franskt, spanskt, russiskt o.tíl.) ella danskt á A-stigi
2. Eina lærugrein, ið verður lyft frá C til B
3. Eina náttúrulegarein (alisfrøði, evnafrøði, lívfrøði ella landafrøði) á C-stigi
4. Eina listalærugrein (tónleikur, leiklist, myndlist ella miðlakunnleiki) á C-stigi

Framtíðarmøguleikar

Útbúgvingin gevur atgongd at søkja inn á hægri lærustovnar. At útbúgvingin, ið tekur tvey ár, í fleiri lærugreinum endar við lægri stigi enn á útbúgvingum, ið taka trý ár, kann hava ávísar avmarkingar við sær. Hetta kann t.d. hava við sær, at ein, ið hevur gingið á fyrireikingarbreytini, og sum ætlar sær inn á ávísar hægri framhaldsútbúgvingar, kanska noyðist at taka eina ella fleiri lærugreinar á hægri stigi.

Serflokkur innan autismuøkið

Serflokkur innan autismuøkið er ætlaður ungum, sum hava tørv á serliga skipaðum skúlatilboðum, har stuðulsfyriskipanir eru í og – um neyðugt – eftir skúlatíð.

Vanligu upptøkukrøvini til miðnám eru galdandi fyri serflokkinn.

Eyðkenni við serflokkinum eru, at floksundirvísingin er serliga skipað og fer fram í flokki við fáum næmingum. Bólka- og verkætlanararbeiði er eisini partur av gerandisdegnum. Í serflokki fært tú eisini móguleika at arbeiða sjálvstøðugt við størri uppgávum.

Námsferðir, vitjanir og smærri verkætlanir eru vanlig.

Undirvísing í serflokki er á Glasi.

Serflokkurin hevur eina felags breyt. Í serflokkinum skal næmingurin velja nakrar vallærugreinar. Hesar verða valdar eftir ávísum treytum fyri at tryggja, at prógvið uppfyllir formligu krøvini á breytini.

Framtíðarmøguleikar

Við einum prógvi frá serflokki hevur tú ognuð tær førleika at søkja inn á ymsar hægri lærustovnar, alt eftir hvørjar lærugreinar eru og verða valdar.

Upptøka

Umsóknarfreistin til allar breytir er 15. mars. Umsóknarbløð fáast frá framhaldsdeildunum í fólkaskúlunum ella frá miðnámskúlunum. Treytin fyri upp-tøku er:

1. at tú hevur fullført 9. flokk fólkaskúlans ella hevur samsvarandi útbúgving frá øðrum lærustovni.
2. at tú hevur lokið kravdu próvtøkur fólkaskúlans í 9. flokki í skrivligum føroyskum, donskum, enskum og rokning/støddfrøði.
3. at tú hevur lokið tær munnligu próvtøkur fólkaskúlans í 9. flokki, sum Mentamálaráðið hevur tikið út.

Tú skalt hava lokið royndirnar nevndar omanfyri við nóg góðum úrsliti og vera førur fyri at fylgja undirvísingini á nøktandi hátt.

Lýkur umsøkjari ikki onkra av omanfyristandandi treytum, kann einstaki skúlin gera eina ítøkiliga meting og taka støðu út frá henni.

Serstakar uppstøktreytir eru í nøkrum førum til einstøku breytirnar.

Fyri at verða upptikin á náttúrubreytina, tilfeingisbreytina og tøknbreytina, skalt tú hava fingið royndarfyrirskandi undirvísing í minsta lagi 2 ár í alis-/evnafrøði.

Fyri at velja ávíst framhaldsmál á hugbreytini og búskaparbreytini, skalt tú hava fingið royndarfyrirskandi undirvísing í minsta lagi 2 ár í nevnda framhaldsmáli.

Fyri at søkja inn á fyrireikingarbreytina, skalt tú vera fylltur 18 ár í seinasta lagi 31. desember tað árið, undirvísingin byrjar.

Til ber at søkja inn á 2. árið á búskaparbreytini við FHS-prógvi.

Stuðul

Sum næmingur á eini gymnasialari miðnámsútbúgving hefur tú rætt til lestrarstuðul frá Studna. Tú sökir um stuðul, tá tú byrjar útbúgvingina.

Um tú ert undir 18 ár fært tú ikki lestrarstuðul, men hefur rætt til ískoytisstuðul til keyp av undirvísingartilfari (bókastuðul). Harafturat er móguleiki at søkja um ískoytisstuðul til vistarhald (vistarhaldsstuðul).

Bókastuðulin verður latin øllum næmingum, ið ikki hava fylt 18 ár innan 1. august, tá skúlaárið byrjar. Bókastuðulin verður útgoldin fyrst í stuðulsárinum.

Vistarhaldsstuðulin verður latin avbygðanæmingum undir 18 ár, sum noyðast at flyta til útbúgvingarstaðið. Treytin fyri at fáa henda stuðul er, at sjóvegis farleið er millum heimabústað og skúlan, ella at vegalongdin millum heimabústað og skúlan er longri enn 50 km.

Tey, ið verða 18 ár í stuðulsárinum, fáa stuðulin mánaðin eftir, at tey eru fylt 18 ár. Tá hava hesi eisini móguleika at søkja um lán.

Tú kanst fáa meira at vita um lestrarstuðulin og stuðulsskipanina á www.studni.fo.

Undirvísingartilfar

Í miðnámsútbúgvingunum skalt tú sjálv/ur keypa alt undirvísingartilfar, eitt nú bøkur, sum verða brúktar í undirvísingini. Hetta merkir, at tú við skúlaársbyrjan mást rokna við at brúka einar 3.500 kr. til bøkur. Hvussu stór upphæddin er, veldst um, hvørjari breyt tú byrjar á. Harumframt kann tann einstaki skúlin krevja gjald fyri ljósritað tilfar, sum verður brúkt í undirvísingini.

Próvtøka

Endamálið við próvtøkum og royndum er at skjalprógva, í hvønn mun próvtakarin hevur rokkið teimum málum og lýkur tey krøv, sum ásett eru í teimum einstøku útbúgvingunum og í teimum einstøku lærugreinunum. Einstaki skúlin skipar próvtøkurnar eftir nærri ásetingum frá Mentamálaráðnum.

Samlaða talið av próvtøkum skal í minsta lagi vera 8. Í minsta lagi 3 skulu vera skrivligar og í minsta lagi 3 skulu vera munnligar.

Á tøknbreytini og tilfeingisbreytini telur verkætlanin í ávíkavist tøkni A og tilfeingi A sum ein skrivlig próvtøka.

Afturat próvtøkunum telur breytaverkætlan, ið allir næmingar gera, sum ein próvtøka á endaliga próvnum.

Nærri treytir fyri próvtøkurnar í einstøku lærugreinunum eru ásettar í námsætlanunum.

Hægri lestur

Eitt prógv frá einari gymnasialari útbúgving í Føroyum gevur atgongd til styttri útbúgvingar (1–2 ár), miðallangar útbúgvingar (2–4 ár) og longri framhaldsútbúgvingar (meira enn 4 ár), bæði í Føroyum og í útheiminum; tó við teimum avmarkingum, sum tær einstøku útbúgvingarnar seta, t.d. um ávísar lærugreinar á ávísam stigi.

Møtiskylda

Í øllum miðnámsútbúgvingunum hevur tú møtiskyldu og skyldu til virkin at luttaka í undirvísingini. Um møtiskyldan ikki verður hildin, kann tað í ringasta føri enda við, at tú verður burturvístur og ikki sleppur til próvtøku.

Stakgreinalesstur og sjálvlestur

Fyri at verða tikin upp sum stakgreinalesandi skalt tú vera fylltur 18 ár í seinasta lagi 31. desember í tí skúlaári, undirvísingin byrjar, og lúka fakligu fortreytirnar í lærugreinunum, sum tú innskrivar teg til. Innskrivingin fer fram á innskriving.fo. Tú skalt venda tær til tann skúlan, har tú ynskir at fylgja undirvísingini, og tosa við lestrarvegleiðara um upptøku. Stakgreinalesandi verða tikin upp, í tann mun pláss er á skeiðunum. Seinasta freist at innskriva seg sum stakgreinalesandi er 25. juni í tí ári, tú ynskir at byrja undirvísingin.

Tað ber til sum sjálvlesandi at fyrireika seg til gymnasiala miðnámsskúlapróvtøku. Í hesum føri skalt tú tosa við lestrarvegleiðara á skúlanum, har tú ætlar at fara til próvtøku, m.a. fyri at verða kunnað/ur um tað fakliga innihaldið í lærugreinunum, pensumkrøv og próvtøkukrøv. Í lærugreinunum alisfrøði, evnafrøði, ítrótti og lívfrøði skalt tú hava fylgt starvsstovuskeiðunum í lærugreinini, sum tú ætlar tær til próvtøku í. Innskriving til próvtøku sum sjálvlesandi fer fram í seinasta lagi 15. mars í tí skúla, tú ynskir at fara til próvtøku á. Lýst verður fyrst í februar mánaði í bløðunum viðvíkjandi innskrivingarfreist.

Skúla- og lestrarvegleiðing

Á øllum fólkaskúlum og miðnámsskúlum eru skúla- og lestrarvegleiðarar, sum m.a. hava til uppgávu at kunna komandi og verandi næmingar um ymisku lestrarmøguleikarnar. Skúla- og lestrarvegleiðarar hava kunnleika til ymisku útbúgvingarnar og hava tilfar, ið kann vera hent hjá næmingunum at kunna seg við. Á heimasíðunum hjá einstøku skúlunum ber til at finna upplýsingar um vegleiðingina.

Serbreyt

Á Serbreytini eru vanligu upptökukrøvini til miðnám ikki galdandi, og miðað verður eftir serligum serbreytarprógvi. Undirvísingin á Serbreyt verður váttað við prógvi eftir OCN-skipanini. Undirvísingin er bygd á læruætlan, sum er gjørd til tín. Dentur er lagdur á, at tú kemur at klára teg í dagliga lívinum, at læra ymiskt bókmentligt og/ella listaligt, teldunýtslu og handaligt arbeiði. Tær stendur eisini í boði at menna sosialar, yrkisligar og persónligar førleikar, treytað av tørvi tínum.

Undirvísingin á serbreyt er á Miðnámi á Kambsdali, Glasi og Tekniska skúla í Klaksvík.

Vanligu lærugreinarnar eru á tí stigi, sum tú megnar. Undirvísing og hentleikar eru lagað til tørvin hjá tí einstaka, og val av lærugreinum fer fram aftaná upptøku. Á serbreytini kann næmingurin velja nakrar vallærugreinar. Tá hesar verða valdar, eru nakrar treytir, sum skulu tryggja, at samlaða lærugreinasamansetingin er lagað til tín tørv og førleika, og sum miða eftir at geva tær ávísar førleikar.

Framtíðarmøguleikar

Við einum serbreytaprógvi hevur tú serliga oagnað tær førleika at søkja inn á starvsvenjingarstøð, arbeiðspláss ella aðra viðkomandi útbúgving.

Hent kunningartilfar

Lógir og kunngerðir

- Løgtingslóg nr. 62 frá 15. maí 2012 um gymnasialar miðnámsútbúgvingar
- Undirvísingarkunngerð
- Upptökukunngerð
- Kunngerð um lærararáð, samstarvsnevnd og næmingaráð
- Kunngerð um lestrar- og skilhaldsreglur
- Kunngerð um próvtalsstiga og døming
- Próvtökukunngerðin
- Kunngerð um avriksflutning
- Kunngerð um fakligan førleika
- Kunngerð um serliga skipað skúlatilboð

Hentar leinkjur

www.namsaetlanir.fo

www.studni.fo

www.mmr.fo

Skúlar

- **MIÐNÁM Í VESTMANNA**
Breytir: Tilfeingisbreyt
Bústaður: Fjarðarvegur 4, 350 Vestmanna
Heimasíða: www.miv.fo
- **GLASIR**
Breytir: Búskaparbreyt, fyrireikingarbreyt, hugbreyt,
náttúrubreyt, serflokkur innan autismuøkið og serbreyt
Janusargøta 3
Postboks 218
110 Tórshavn
Heimasíða: www.glasir.fo
- **KLAKSVÍKAR HF-SKEIÐ**
Breytir: Fyrireikingarbreyt
Bústaður: Heygavegur 1A, 700 Klaksvík
Heimasíða: www.klhf.fo
- **MIÐNÁMSSKÚLIN Í SUÐUROY**
Breytir: Búskaparbreyt, hugbreyt og náttúrubreyt
Bústaður: Grønudalur 2, 950 Porkeri
Heimasíða: www.midnam.fo
- **MIÐNÁM Á KAMBSDALI**
Breytir: Búskaparbreyt, fyrireikingarbreyt, hugbreyt,
náttúrubreyt og serbreyt
Bústaður: Dalsvegur 1, 530 Fuglafjørður
Heimasíða: www.kambsdalur.fo
- **TEKNISKI SKÚLIN Í KLAKSVÍK**
Breytir: Tøknibreyt
Bústaður: Heygavegur 1A, 700 Klaksvík
Heimasíða: www.tsk.fo

Gymnasialar útbúgvingar

Tá ið tú skalt velja lestrarbreyt á gymnasialum miðnámskúla, eigur tú at hugsa um, hvørja útbúgving tú hevur hug at halda fram við eftir loknan miðnámskúla. Ein gymnasial miðnámsútbúgving er nevniliga fyrst og fremst ein fyrireiking til hægri lestur og hægri útbúgving innan ávíst øki ella yrki.

Tú hevur møguleika at velja millum fimm tríára lestrarbreytir: Búskaparbreyt, hugbreyt, náttúrubreyt, tilfeingisbreyt og tøknbreyt. Harafturat ber til at velja fyrireikingarbreytina, sum er ein tveyára breyt, ið serliga er ætlað tilkomnum næmingum.

Í hesum faldaranum verður greitt frá einstøku breytunum. Hvussu tær eru uppbygdar, hvørjar lærugreinarnar eru, hvat eyðkennir ymisku breytirnar, og hvørjar møguleikar tær geva.

